

Gereformeerde Kerk (vrijgemaakt)
Capelle aan den IJssel-Noord
Bermweg 332 - 2907 LA

Aan: Synode GKv 2017
T.a.v. secretariaat synode. Lydia Postma-Douma,
secretariaat@synode.gkv.nl.

Capelle aan den IJssel, vrijdag 10 februari 2017

Betreft: Brief naar aanleiding van het rapport M/V en Ambt - 2e rapport - samen dienen.

Eerwaarde broeders,

Deputaten M/V en Ambt hebben een rapport geschreven, waarin ze voorstellen om alle ambten in de kerk ook open te stellen voor zusters in de gemeente. Van u als synode wordt verwacht dat u hierover een besluit gaat nemen.

De kerkenraad van GKv Capelle aan den IJssel – Noord heeft samen met de diakenen het rapport van de deputaten M/V en ambt besproken en we willen met u delen hoe wij in deze discussie staan. We kunnen niet volledig zijn. Waar het ons vooral om gaat is de vraag of het rapport recht doet aan wat de Bijbel ons leert.

Wij zijn van mening dat in dit rapport het Woord van God geen recht wordt gedaan. En daar willen we in bijgaande nota verantwoording van afleggen. Dit standpunt komen we graag toelichten bij de voorbereidingscommissie van de Synode.

Wij vragen u onze bevindingen te overwegen en met ons te concluderen dat dit rapport geen recht doet aan het gezag van de Bijbel.

De kerkenraad wenst u Gods zegen toe en wij bidden Hem om wijsheid en kracht voor uw taak de kerken te dienen met goede besluiten.

Hoogachtend,
Namens de kerkenraad.

Ds. B. v Egmond, preses

M.J. Buitenhuis, scriba II

1. Doelstelling van het rapport

Als doelstelling van hun rapport hebben deputaten zich tot taak gesteld een antwoord te geven op de vraag “of het gerechtvaardigd is dat vrouwen in de kerk (en het ambt) een andere positie hebben dan in de maatschappij.” (p. 4). De vraag zou volgens ons moeten zijn: wat leert de Bijbel ons over de roeping van God voor de vrouw in de kerk? In de huidige vraagstelling lijkt het er op dat de Bijbel voor de rechtbank van de maatschappij wordt gedaagd. De man-vrouw-verhouding in de maatschappij (daarmee is bedoeld: volledige gelijkheid, zelfde rechten) lijkt de norm, en je moet je als kerk verantwoorden als je daar vanaf wijkt. Voor de kerk is echter de enige rechter waar wij ons voor moeten verantwoorden het Woord van God.

2. Verantwoording naar het verleden

De deputaten beseffen dat ze een omstreden koers voorstaan, die een breuk met het verleden betekent. Ze hebben echter door bestudering van de Bijbel de vrijmoedigheid gekregen vrede te hebben met deze breuk (p. 62). Het probleem dat wij als kerkenraad hiermee hebben is, dat men zich niet verantwoordt voor deze breuk met het verleden. De kerk heeft vanaf de tijd van de apostelen de Bijbel zo gelezen dat de Here niet wil dat de vrouw een regeerambt bekleedt. Ook onze kerken en zusterkerken hebben recentelijk deze regel onderstreept (GS 1993, deputatenrapport CGK 1998; OPC ‘Report on Women in Church Office’). De Here kan door de Bijbel ons nieuw inzicht geven. Maar als dat nieuwe inzicht afwijkt van het oude, dan hebben wij de plicht om ons naar het verleden toe te verantwoorden. Het Woord van God is immers niet bij ons begonnen (I Kor. 14,37), en het is niet alleen aan ons gegeven. Onze kerkorde geeft ook aan dat bij nieuwe besluitvorming oude besluitvorming wordt verwerkt (KO F71.1).

3. Hoe moeten we de Bijbel lezen?

In het rapport proberen deputaten vanuit de Bijbel te onderbouwen, waarom de ambten in de kerk voor de vrouw moeten worden opengesteld. Voordat we op hun argumenten ingaan, willen we verwijzen naar art. 3 - 7 van onze Nederlandse Geloofsbelijdenis over de manier waarop we met de Bijbel moeten omgaan. Dat bepaalt namelijk in hoge mate wat je uit de Bijbel haalt.

In de Bijbel hebben mensen, door de heilige Geest van Godswegen gesproken (2 Ptr. 1,21; NGB, art. 3). Zij hebben dat gedaan in andere tijden en culturen, maar dat neemt niet weg dat alles wat in de Bijbel geschreven staat met het oog op ons geschreven is, om ons te onderwijzen (Rom. 15,4; I Kor. 10,11). Daarom is het zeer gevaarlijk om te zeggen, zoals deputaten doen, “dat het verhaal van de Bijbel van A tot Z cultureel gekleurd is” (par. 2.2.4). Natuurlijk is het zo dat Gods Woord gesproken is in een bepaalde tijd en cultuur, maar dit betekent niet dat wij pas achter de boodschap van de Bijbel voor onze tijd kunnen komen, als we eerst zelf de tijdgebonden elementen eruit hebben gefilterd (NGB, art. 7).

Het gezag van de Bijbel impliceert ook dat wij niet op basis van onze vooronderstellingen mogen bepalen wat in die Bijbel tijdgebonden is en wat niet. De tekst zélf vertelt ons wat tijdgebonden is. Op verschillende manieren kan het gebeuren dat je zelf bepaalt wat gezaghebbend is en wat niet. Je kunt dat bijvoorbeeld doen door te zeggen dat bepaalde stukken uit de Bijbel achterhaald zijn. Wij weten het vandaag gewoon beter. Het kan ook subtieler. Bijvoorbeeld door te stellen dat bepaalde teksten niet duidelijk zijn omdat je te weinig weet van de precieze context van de teksten. Of je kunt bepaalde elementen uit de Bijbel selecteren en zeggen: dit is de eigenlijke boodschap van de Bijbel (*scopus*), dit is waar het uiteindelijk om gaat. Dat andere staat er ook wel, maar dat is minder belangrijk, of dat hoorde bij de cultuur van toen. Op deze manier gaat ons autonome denken bepalen wat er in de Bijbel voor ons nog gezaghebbend is en wat niet. En dan richten we ons geloof dus niet naar het gezag van de Schrift (NGB, art. 5), maar wordt de Schrift aangepast aan wat wij willen geloven.

Wij zijn van mening dat in het deputatenrapport zo’n eenzijdige gedachte sturend wordt in de omgang met de Bijbel. Men lijkt uit te gaan van de gedachte die heersend is in onze cultuur, namelijk dat mannen geen gezag over vrouwen behoren te hebben. Daar moet dan wel uit volgen dat alle teksten in de Bijbel die dit wel lijken te zeggen, niet behoren tot de eigenlijke boodschap van de Schrift,

maar bij de culturele inkleding daarvan. Het volgende citaat is veelzeggend: “In de Bijbel heeft de plaats van de vrouw vrijwel steeds de trekken van de omringende cultuur, namelijk ondergeschikt aan de man.” (par. 2.2.6).

4. Deputaten over m/v in huwelijk en kerk

In deze paragraaf gaan we in op de manier waarop deputaten de Bijbel uitleggen, en ertoe komen dat ook vrouwen op basis van de Bijbel alle ambten kunnen vervullen in de kerk.

In het eerste gedeelte van de afdeling ‘Bijbelse bouwstenen’ beginnen deputaten met waar de Bijbel ook begint: de relatie tussen man en vrouw in het huwelijk. Daarin maken ze een beslissende keuze, die bepalend is voor heel hun verdere denken over de man-vrouw-relatie. Ze omschrijven de relatie tussen man en vrouw als ‘fundamenteel wederkerig’. Dat man en vrouw op gelijke wijze geroepen zijn om elkaar te dienen, en samen Gods scheppingsopdracht uit te voeren. De man heeft ten opzichte van de vrouw geen leidinggevende positie (p. 13).¹

Volgens deputaten is de gezagspositie van de man ten opzichte van zijn vrouw een gevolg van de zondeval. *Genesis* 3,16 kondigt een strijd aan tussen man en vrouw, waarin de vrouw de man manipuleert en de man zijn vrouw tot ondergeschikte maakt (p. 11). Deze onderschikking krijgt vaste vorm in de cultuur, en wordt gewoon voor de man-vrouw-relatie. Ook de Bijbelschrijvers gaan uit van deze door de zonde gegroeide situatie (p. 12). God bewerkt echter herstel van de oorspronkelijke man-vrouw-verhouding door zijn genade. Maar daarin gaat God niet revolutionair te werk. Het evangelie werkt als een zuurdesem op de gevallen menselijke verhoudingen in. Dit betekent dat je bij de Bijbelschrijvers, ook bij de apostelen in het Nieuwe Testament, een dubbele lijn ontwaart. Aan de ene kant sluiten ze zich aan bij de culturele lijn van de onderschikking van de vrouw aan de man. Aan de andere kant zie je ook de ‘genadige’ lijn van Gods herstel aan het werk. Die begint al in het Oude

Testament, en komt tot verdere ontplooiing in het Nieuwe Testament. Deze lijn van herstel komt naar voren in Jezus’ omgang met vrouwen. Bij zijn apostelen zie je de genadige lijn ook doorbreken, bijvoorbeeld waar Paulus de mannen oproept om hun vrouwen in liefde te dienen, en waar hij zegt dat man en vrouw elkaars gezag moeten aanvaarden (heel duidelijk in *I Kor.* 7,11 en *Gal.* 3,28). In de gemeente van Christus komen man en vrouw volgens het rapport daarmee op gelijk niveau te staan.

Deze lijn zet zich echter nog niet definitief door in het Nieuwe Testament. Dat komt volgens deputaten, omdat het evangelie werkt als een zuurdesem. Ze doorbreekt maatschappelijk gegroeide verhoudingen niet revolutionair, maar geleidelijk. Dit levert binnen het NT een bepaalde ‘spanning’ op (p. 13). Enerzijds preken de apostelen de gelijkheid van man en vrouw, maar tegelijk roepen ze vrouwen op zich te onderwerpen aan het gezag van hun man, bijvoorbeeld in *1 Ptr.* 3,1v. Dat doen zij niet omdat God de man gezag over zijn vrouw gegeven heeft in de schepping. Nee, vrouwen moeten dit doen, omdat het niet bij de christelijke levensstijl past om als vrouw je gelijkheid aan de man af te dwingen door gelijke rechten te claimen. Dat de man geen gezag meer over zijn vrouw uitoefent, moet vrucht zijn van de doorwerking van het evangelie. Als man en vrouw samen voor de Here leven, zal er dan ook steeds minder reden zijn dat zij zijn gezag erkent, laat staan dat zij hem ‘heer’ noemt (p. 13).

Volgens het rapport is deze cultureel bepaalde dominantie van de man in het huwelijk het uitgangspunt voor de verhouding van man en vrouw in de publieke samenkomsten van de gemeente (p. 13). Hiermee wordt eigenlijk al een principiële keuze gemaakt. Volgens deputaten verbiedt Paulus vrouwen niet gezag over mannen uit te oefenen, omdat de Here dat vanaf het begin niet gewild heeft. Nee, het is een tijdelijke aanpassing aan de culturele situatie ‘omwille van het evangelie’. In een cultuur waarin het niet past dat vrouwen gezag uitoefenen over mannen, moet

¹ Wel is er verschil tussen hen, ze zijn niet gelijk. Ook heeft de man ten opzichte van zijn eigen vrouw een koppositie (24). Maar de concrete betekenis van dit onderscheid wordt in het

rapport niet uitgewerkt. Fundamenteler lijkt te zijn dat zij elkaars gezag aanvaarden (*Ef.* 5,21) en zeggenschap hebben over elkaar (*1 Kor.* 7,11).

je als christen die verhouding niet ineens revolutionair willen omkeren. Daarom moeten vrouwen zwijgen in de samenkomsten van de gemeente. Maar naar mate de gemeente meer gaat leven vanuit de principiële gelijkheid in Christus (*Gal. 3,28*) zal deze verhouding ook in de gemeente geleidelijk veranderen. Hiermee is al een keuze gemaakt met betrekking tot de blijvende geldigheid van de 'zwijgtteksten' voor de kerk vandaag. Wel moeten wij recht blijven doen aan het verschil tussen mannen en vrouwen in de samenkomsten van de gemeente (p. 20), maar niet meer doordat vrouwen niet gezagsvol mogen optreden. Dat was een invulling gebonden aan de cultuur van toen.

Men ziet de gelijkheid van man en vrouw zoals die heeft doorgewerkt in de Westerse cultuur als een vrucht van doorwerking van het evangelie (p. 12). Daar kun je maar één conclusie uit trekken: willen wij vandaag het gezag van de Bijbel laten gelden in onze huwelijken en in de kerk, mag er geen onderscheid meer zijn tussen de roeping van mannen en vrouwen.

5. Een beoordeling van de Bijbeluitleg van deputaten

In deze paragraaf geven we in het kort een beoordeling van de redenering van de deputaten. Deputaten beroepen zich op de Bijbel. Maar is dit beroep op de Bijbel in overeenstemming met hoe de Bijbel zelf gelezen wil worden? Als gereformeerde bijbellezers gaan we er vanuit dat wij niet zelf mogen bepalen wat in de Bijbel blijvend gezag heeft voor ons, en wat niet. Dat mag alleen de Bijbel zelf zeggen.² Zoals boven aangegeven, hebben wij de indruk dat in het deputatenrapport juist een eenzijdige opvatting van de man-vrouw-relatie (die aansluit bij onze cultuur) gaat bepalen wat er in de Bijbel blijvend gezag heeft en wat tijdgebonden is.

---

² Zo geloven we bijvoorbeeld dat wij veel wetten uit het Oude Testament niet meer moeten houden, omdat Israël die moest onderhouden als 'schaduwen' van het werk van Christus. Maar dat bepaalt de Bijbel dan zelf (NGB art. 25).

³ Als deputaten vervolgens komen bij de uitleg van teksten waarin wordt gezegd dat vrouwen moeten zwijgen en dat zij de mannen niet mogen onderwijzen in de gemeente, haalt men uit deze teksten wel de boodschap dat mannen en vrouwen hun plaats moeten weten, en rolbewust zich moeten gedragen ten

Die opvatting is de volgende: deputaten stellen dat het Gods uiteindelijke bedoeling is dat man en vrouw zeggenschap hebben over elkaar. Het gaat om 'volstreckte wederkerigheid' (p. 13). Het is niet Gods bedoeling dat de man gezag heeft over zijn vrouw, en daarom ook niet dat het leiderschap in de gemeente aan mannen is voorbehouden. Alle onderschikking is gevolg van de zondeval. Dit uitgangspunt *moet* er wel toe leiden dat men de teksten die gaan over het gezag van de man over zijn vrouw, en het zwijgen van vrouwen in de gemeente, moet zien als een tijdelijke aanpassing aan de cultuur, maar niet als een gebod van God voor alle tijden.³

Daarmee komen echter belangrijke elementen uit de leer van de Bijbel over man en vrouw niet tot hun recht. Dit komt mede doordat deputaten in hun uitleg van *Gen. 1-3* (en hoe man en vrouw daar in beeld komen) niet Paulus' uitleg van deze hoofdstukken normatief laten zijn. Daartoe zijn we echter wel verplicht. Want de Bijbel zelf bepaalt hoe we haar moeten lezen. Volgens het rapport leert *Genesis* dat God in het begin man en vrouw naar zijn beeld geschapen heeft, en hen beiden de opdracht gaf om de aarde te beheren. Maar is dit werkelijk alles wat de Bijbel zegt over de schepping van man en vrouw en hun verschillende verantwoordelijkheden? Vanuit *1 Kor. 11,7*, *Ef. 5* en *I Tim. 2* is hier veel meer over te zeggen. Daar werpt Paulus namelijk licht op hoe we Gods bedoeling met man en vrouw in *Gen. 1-3* moeten begrijpen.

Paulus zegt in *I Kor. 11,3* dat de man het beeld en de heerlijkheid van God is en de vrouw de heerlijkheid van de man. Daarmee wil hij niet zeggen dat de vrouw geen beeld van God is, maar wel dat de man als eerste de opdracht heeft gekregen om Gods onderkoning op aarde te zijn. Maar hij kan dat niet zijn zonder de vrouw. Hij kan

opzichte van elkaar, maar niet dat dit voor alle tijden betekent dat vrouwen in de gemeentesamenkomst niet mogen optreden als leraar. Dat element is dan ineens een cultureel bepaalde invulling van het verschil tussen mannen en vrouwen. Volgens deputaten moeten wij in onze tijden andere manieren zoeken om dit verschil tussen man en vrouw in de samenkomst uitdrukking te geven. Zo wordt precies het punt dat in de zwijgtteksten altijd als blijvend gebod werd gezien, buiten werking gezet (p.20).

zijn opdracht niet uitvoeren, zonder de vrouw. Dat zie je dan ook terugkomen in *Gen. 2*, waar Adam merkt dat hij alleen is en een helper zoekt die bij Hem past. Dan maakt de Here uit zijn rib zijn vrouw, als een hulp tegenover hem. Hij scheidt de vrouw omwille van de man, zoals Paulus dat zegt in *I Kor. 7,11*. Samen zijn ze geroepen om over de schepping te regeren, maar niet op dezelfde manier. De man is eerstverantwoordelijk en heeft de leiding. Zijn vrouw is zijn onmisbare helper. *Gen. 1,28* en *3,16* geeft ook alle aanleiding om te denken dat de roeping van de vrouw onder andere die van het moederschap is. Dat dit een bijzondere roeping van de vrouw is, daarop lijkt ook Paulus te zinspelen in *1 Tim. 2,15*.⁴

Dat de man ten opzichte van zijn vrouw de positie van geestelijk leiderschap heeft ontvangen, blijkt ook duidelijk uit het Nieuwe Testament. Christus wordt in het Nieuwe Testament getekend als de laatste Adam (*1 Kor. 15,45*; vgl. *Luc. 3,38*). Alles heeft God aan zijn voeten gelegd (*Ef. 1,22*; *Heb. 2,7-9*). Hij is het hoofd van de hele schepping. Als die tweede Adam is Hij ook als hoofd gegeven aan zijn lichaam, de gemeente (*Ef. 1,22*). Volgens Paulus is dit een beeld voor de verhouding tussen de man en zijn vrouw. In *Efeziërs 5* zegt Paulus dat de man het hoofd is van zijn vrouw, zoals Christus het hoofd is van zijn gemeente. Sommigen zeggen dat Paulus hiermee alleen maar wil zeggen dat de man zich moet opofferen voor zijn vrouw, zoals Christus zich opofferde voor zijn gemeente. Het gaat niet om gezag of leiderschap. Maar Paulus begint daar juist wel mee. Hij zegt: vrouwen, wees onderdanig aan jullie mannen, zoals de gemeente dat is aan Christus (vs. 24). Christus is hoofd van de schepping, en hoofd van zijn gemeente. Hij heeft gezag over haar. Dat is duidelijk uit het hele Nieuwe Testament. Zo heeft de man ook een leidinggevende positie ten opzichte van zijn vrouw. Vervolgens maakt Paulus duidelijk dat mannen hun leidinggevende positie hebben gekregen ten bate van hun vrouw. Hij is verantwoordelijk voor haar welzijn; daar moet hij zelfs zijn leven voor geven, zoals Christus dat deed voor zijn gemeente. Dat is

de opdracht van de man ten opzichte van zijn vrouw: geestelijk leiderschap gericht op haar redding. Geen wonder dat Adam na de zondeval als eerste door de Here ter verantwoording wordt geroepen (*Gen. 3,9-11*). Hij was hoofd van zijn vrouw, en had het voor zijn vrouw moeten opnemen tegen de slang, en haar ervan moeten weerhouden om te zondigen. Maar hij liet het afweten. Hij liet de geestelijke leiding aan zijn vrouw, terwijl hijzelf die leiding had moeten nemen om haar te redden. Tot op zekere hoogte erkennen deputaten ook dat *Efeziërs 5* zegt dat de man gezag heeft over zijn vrouw, maar ze zeggen dat dit beperkt is tot het huwelijk (p. 24). Terwijl ze eerst gezegd hebben dat juist deze huwelijksverhouding model is voor de verhouding tussen man en vrouw in de kerk (p. 8-9). Hier spreken deputaten zichzelf dus tegen.

Wie deze elementen in het Bijbels onderwijs over man en vrouw honoreert, zal niet meer zo gemakkelijk zeggen dat Paulus' verbod aan vrouwen om gezag over mannen uit te oefenen (*1 Tim. 2,11-12*; *1 Kor. 14,34-35*), een tijdgebonden invulling is van het verschil tussen man en vrouw, zoals de deputaten menen (p. 20). De Bijbel geeft zelf niet het recht om dit een tijdgebonden invulling te noemen. Het gaat hier juist om het herstel van de oorspronkelijke verhouding tussen man en vrouw in het paradijs. Wat in het huwelijk een bijzondere toespitsing krijgt (de man heeft gezag over zijn vrouw), krijgt in de kerk een algemene toepassing. Het is dan ook geen wonder dat als Paulus zegt dat vrouwen geen gezag over mannen mogen hebben in de samenkomsten van de gemeente, hij zich beroept op de schepping van man en vrouw (*1 Tim. 2,13-14*). Vrouwen mogen niet onderwijzen of gezag oefenen over mannen, want Adam werd eerst geschapen. Dat eerstgeschapen-zijn betekent dat hij een leidinggevende positie had ten opzichte van zijn vrouw. Daarna noemt Paulus de tweede reden: 'Eva overtrad Gods gebod na verleid te zijn.' Dit argument is moeilijker te begrijpen. Het zou dit kunnen betekenen: door te luisteren naar de slang, onttrok ze zich aan het gebod van God, en nam zelf

---

⁴ Het rapport stelt dat de Bijbel er vanuit gaat dat de vrouw vooral binnen het huwelijk, als moeder van kinderen, de cultuuropdracht uitvoert. Vandaag gebeurt dat veelal ook buiten het huwelijk (p. 8/9). Zou *Gen. 1,28* niet juist aanleiding

moeten zijn om te denken dat de vrouw de roeping heeft tot het moederschap, om juist daarin met de man samen de cultuuropdracht uit te voeren?

de leiding en verviel zo tot zonde. Als Paulus vervolgens in I *Tim.* 3 verder gaat te schrijven over de oudsten en opzieners in de gemeente, zet hij deze lijn van mannelijk leiderschap voort: ‘Een opziener moet een *man* zijn van één vrouw.’ (vgl. *Titus.* 1,6). Deze lijn komt ook terug in I *Kor.* 14,34-37. In de openbare samenkomsten van de gemeente, mogen vrouwen niet deelnemen aan het beoordelen van de profetie. Dit is een gebod van de Heer dat geldt in alle gemeenten van de heiligen. Dat dit niet uitsluit dat vrouwen wel op andere manier profeteren, laat Paulus zien in I *Kor.* 11,5. Maar duidelijk is hier dat zij in de gemeente niet de positie van geestelijke leiding mogen overnemen, die God aan de man heeft voorbehouden.

Wij willen met deze Schriftgegevens niet suggereren het laatste woord gesproken te hebben. Wel vinden we dat deputaten deze ‘gezagslijn’ in de Bijbel meer recht hadden moeten doen.

6. Deputaten over de ambten

We willen ook nog kort ingaan op het derde hoofdstuk van het rapport, dat gaat over de invulling van de ambten. Als we kijken naar de ambten in de Bijbel, en naar de ambtsstructuur in de gereformeerde traditie, is er dan ruimte om ambten ook door vrouwen te laten vervullen?

Deputaten schetsen eerst kort de ambten in het Oude Testament (profeet, priester, koning) en concluderen dat deze ambten meestal door mannen werden vervuld. Daarna stelt men dat Christus deze ambten in zichzelf vervult, en dat wij ook belijden dat wij als christenen het ambt van profeet, priester en koning hebben ontvangen (HC 12, v/a 32). Dit is het ambt van alle gelovigen, mannen en vrouwen. Volgens deputaten [is] de “notie van het drievoudig ambt van een christen... een stapsteen om op weg te gaan naar de concrete inzet van vrouwen, ook in de officiële kerkelijke dienst.” (p. 28). Deze vaststelling leidt vervolgens tot de vraag: “is er dan nog verschil tussen het ambt van alle gelovigen en het bijzondere ambt?” (p. 28).

Volgens deputaten is dit verschil er wel. Christus geeft leiding aan zijn gemeente door middel van mensen. “We spreken vandaag nog van drie bijzondere ambten naast het ambt van alle

gelovigen, omdat we in het NT zien dat sommigen voorop gaan en anderen dienen.” (p. 33). Wat is dan het eigene van het bijzondere ambt? Dat is het hebben van een (inwendige) roeping op één van de taakvelden in de gemeente (verkondiging en onderwijs, geestelijk bestuur, zielszorg en barmhartigheid), de gaven van de Geest, gekozen worden door de gemeente, bevestigd worden in een openbare eredienst en het is een taak van bijzondere toewijding en trouw (voor predikanten het hele leven). “Van die taak zeggen we vervolgens dat die door Christus opgedragen wordt en in zijn naam ontvangen en uitgevoerd. Vanuit het geheel van de gemeente krijgen sommigen bijzondere opdrachten. Zij weten zich van hogerhand verantwoordelijk gesteld. Niemand wordt alleen geroepen, altijd in een collectief.” (p. 34).

Nu vragen de deputaten zich af of we daarbij alleen aan mannen moeten denken. Ze constateren dat het in het Nieuwe Testament bij de aanstelling van apostelen en oudsten alleen om mannen gaat. Vervolgens worden de bijzondere functies van vrouwen in dienst van het evangelie daarmee op één lijn gezet. En dan volgt de conclusie: “Als we de bijzondere ambten herleiden tot de Bijbel, mogen we de bijzondere vrouwen in erkende functies niet over het hoofd zien. Dat geeft Bijbelse ruimte om in onze tijd de mogelijkheid van ambtsdienst van vrouwen te overwegen... Het is de gave van de heilige Geest, ook aan gelovige vrouwen gegeven (*Hand.* 2,17-18), die het begin van de volmacht is. Bij erkennen van en bevestiging van die gaven, kunnen we van een ambt spreken.” (p. 35).

Men gaat verder met te stellen dat OT en NT laten zien dat vrouwen soms ambtelijke taken vervullen. “Zulke participatie van gelovige vrouwen mag ons bemoedigen om te dromen en te denken hoe vrouwen vandaag in concrete ambten of diensten mogen deelnemen aan de dienst van profetie, van bestuur en van barmhartigheid.” (p. 35). En dan wordt weer teruggegrepen op het ambt van alle gelovigen (HC 12). Sinds Pinksteren is heel Gods volk met de Geest gezalft. Dit geeft aanleiding om ook vrouwen in ambtelijke diensten te laten participeren. Als zij daartoe een roeping ervaren,

en voldoende geschoold zijn en toewijding laten zien, moet die innerlijke roeping bevestigd worden door een uitwendige roeping door de gemeente en bevestiging in een publieke eredienst (p. 37)

Volgens ons verwatert in de benadering van deputaten het verschil tussen het regeerambt, en allerlei andere diensten in de kerk. De oudste in het Nieuwe Testament is niet alleen iemand die voorop gaat in dienstbetoon, maar ook iemand die met de volmacht van Christus geroepen is toezicht te houden op de kudde (*Hand. 20, 28*). Met die volmacht kunnen oudsten ook tegenover de gemeente komen te staan! Zij is geroepen om het Woord van God te verkondigen, toezicht te houden op de kudde, en verantwoording af te leggen aan hun Heer over de zielen van hun gemeenteleden (*Heb. 13: 7,17*). De Schrift zegt duidelijk dat mannen in de gemeente tot oudsten worden aangesteld, en dat de oudsten een man moet zijn (1 *Tim. 3,1vv; Tit. 2,6*). Dit ambt is onderscheiden van allerlei gaven die de heilige Geest in de gemeente geeft, en die op verschillende manieren ingezet kunnen worden.

7. Verschil tussen gaven en roeping

We willen graag onderstrepen dat we hiermee geen rem willen zetten op de inbreng van vrouwen in de gemeente. Het deputatenrapport lijkt dat wel eens te suggereren. Als vrouwen niet in de bijzondere ambten mogen, dan zetten we een rem op hun inbreng in de gemeente (p. 20). Maar zo is het niet. Daarmee doen we ook tekort aan de grote betekenis die vrouwen altijd hebben gehad in de kerk.⁵ De Bijbel geeft daar zelf vele voorbeelden van. Ze worden in het deputatenrapport ook terecht benoemd. En in de kerkgeschiedenis is het niet anders. Maar hier moet wel goed worden onderscheiden! Wij moeten niet denken vanuit onze gaven naar de roeping die we zouden hebben

(zoals deputaten lijken te doen). De roeping die we hebben is normerend voor de manier waarop we onze gaven inzetten. Mannen en vrouwen ontvangen in de gemeente van Christus allemaal de Heilige Geest. Allemaal ontvangen ze gaven tot opbouw van de gemeente. Maar dat wil niet zeggen dat mannen en vrouwen allemaal dezelfde *roeping* hebben. De Here roept alleen mannen tot het regeerambt. En dus betekent dat dat de Here je als vrouw niet roept om je gaven daarin in te zetten. Dat geldt overigens ook voor mannen. Hij roept ook niet alle mannen tot het regeerambt, maar heeft voor ons allemaal een plek om onze gaven tot nut en heil van onze naaste in te zetten. Een beroep op gaven van vrouwen, en hun inzet in dienst van het evangelie (ook in het NT) mag niet gebruikt worden als een breekijzer om het regeerambt in de gemeente voor hen te openen. Wij moeten denken vanuit onze roeping naar de inzet van gaven, en niet andersom.

8. Slot

Waar we in dit stuk nog niet aan toe gekomen zijn is te beschrijven wat Gods positieve bedoeling is met de rolverdeling van man en vrouw in huwelijk en kerk. Dat komt omdat het allereerst onze taak was de redenering in het deputatenrapport te analyseren en te beoordelen.

De Christelijke Gereformeerde Kerken hebben hier in 2001 een rapport over gepubliceerd. Nadat zij in 1998 hadden geconcludeerd dat het regeerambt in de gemeente niet bekleed kan worden door vrouwen, schreven ze in 2001 een rapport waarin ze positief aangeven hoe mannen en vrouwen, met hun verschillende roeping, in de gemeente van Christus kunnen samenwerken. Wij verwijzen voor verder nadenken over dit thema graag naar dit rapport (<http://cgk.nl/download/eindrapport-dienst-van-de-vrouw-gs-2001/>)

---

⁵ Zie hierover bijvoorbeeld al: Herman Bavinck, *De vrouw in de hedendaagse maatschappij*, Kampen: Kok, 1918